

سیر و تکامل ادبیات عرفانی عربی

(از آغاز اسلام تا پایان عصر مملوکی)

دکتر حسین رضائی شاهپوندی

انتشارات پرستار

۱۴۰۰

انتشارات پرسک

سیم و تکامل ادبیات عرفانی عربی (از آغاز اسلام تا پایان عصر مملوکی)

مولف: دکتر حسین رضائی شاهپوندی

سرشناسه	: رضائی شاهپوندی، حسین، ۱۳۵۱-
عنوان و نام پدیدآور	: سیم و تکامل ادبیات عرفانی عربی (از آغاز اسلام تا پایان عصر مملوکی) / حسین رضائی شاهپوندی.
مشخصات نشر	: خرم آباد: پرسک، ۱۳۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۵ص: ۱۲/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۸۴۵-۸-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابخانه به صورت ربرنویس.
موضوع	: ادبیات عرفانی عربی-- تاریخ و نقد
موضوع	: Sufi literature, Arabic-- History and criticism
رده بندی کنگره	: PJ۷۵۱۹
رده بندی دیویی	: ۷/۸۹۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۹۵۲۳۵
وضعیت رکورد	: فیبا

ناشر: انتشارات پرسک، ۰۹۳۰۸۶۵۶۰۲۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه، چاپ اول ۱۴۰۰

مدیر هنری: امین رحبان

صفحه آرا: راهبه خوشنود

طراح جلد: شاهین صالح

چاپ و صحافی: مهرگان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۸۴۵-۸-۷

periskpub@gmail. Com

بهاء: ۷۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ است

کتاب‌های ما را از فروشگاه اینترنتی کتاب پرسک تهیه کنید:

shop. Iranpoetry. Ir

همراه: ۰۹۱۶۱۶۱۶۱۶۰۲۷ - ۰۹۳۰۸۶۵۶۰۲۷

مقدمه	۷
فصل اول: نسبت عرفان با فلسفه، زهد، دین، فقه و	۱۰
پیش درآمد	۱۰
سوابق و وجوه تاریخی	۱۲
تعریف عرفان و تصوف و ادبیات عرفانی	۱۳
مبانی تفاوت عرفان و تصوف	۱۵
منشأ تصوف اسلامی و تأثیر عوامل بیگانه	۱۸
سخنی در باب تأثیر و تأثر در عرفان	۲۱
نسبت عرفان و فلسفه / نسبت عارف و فیلسوف	۲۲
تفاوت زاهد و عابد و عارف	۲۳
زمینه‌ها و علل جاودانگی نیاز به عرفان	۲۴
کارکرد عرفان و تصوف در آینده بشر	۲۵
نسبت عرفان و عرفان	۲۶
نقش صوفیان در گسترش دین اسلام	۲۷
رابطه تصوف و فقه	۲۸
زمینه‌های سیاسی و اجتماعی رشد و گسترش تصوف	۳۰
کارنامه صوفیان در تفسیر قرآن	۳۲
ویژگی‌های زبان تصوف و عرفان	۳۳
ویژگیهای سبک اشعار صوفیانه	۳۵
سیمای اهل بیت در سروده‌های صوفیان اهل تسنن	۳۹
دیدگاه ائمه - علیهم السلام - در خصوص صوفیان	۴۱
فصل دوم: زهد و ورزی و زهدسرای عارفانه از آغاز	۴۲
نمونه‌هایی از زهد و ورزی صحابه	۴۵
۱- سلمان فارسی	۴۶
دو گفتگوی عرفانی	۵۹
الف: میان پیامبر (ص) و معاذ بن جبل	۵۹
ب: گفتگوی میان امام علی (ع) و کمیل بن زیاد نخعی	۶۲
ابوالاسود الدؤلی (د. ۶۹ هـ)	۷۲
سابق بربری (د. ۱۰۰ هـ)	۷۹
ابوالعاهیه:	۸۵
حسن بصری (د. ۱۱۰ هـ)	۸۶

۹۲.....	شاگردان حسن بصری، حلقه اتصال زهد و تصوف
۹۷.....	فصل سوم: ادبیات عرفانی از عصر عباسی تا پایان دوره مملوکیان
۹۷.....	تاریخ سیاسی عصر عباسی
۹۸.....	عبدالله بن مبارک (۱۸۱-۱۱۸ هـ)
۱۰۶.....	رابعه عدویه (د. ۱۸۵ هـ)
۱۱۵.....	ابوالعاصیه (د ۲۱۸ هـ)
۱۲۰.....	بایزید بسطامی (د. ۲۶۱ هـ)
۱۲۵.....	ابوالحسن نوری (د ۲۹۵ هـ)
۱۳۰.....	حنید بغدادی (د ۲۹۷ هـ)
۱۳۶.....	حلاج (مقتول ۳۰۹ هجری)
۱۴۳.....	ابوعبدالله محمد بن ابراهیم ابن کیزانی (د. ۵۶۰ هـ)
۱۴۷.....	ابن فارض (۶۳۲-۵۷۶ هـ)
۱۵۷.....	ابن عربی (۶۳۸-۵۶۰ هـ)
۱۶۸.....	عقیق الدین غلمطایی (د. ۶۹۰ هـ)
۱۷۱.....	عبدالرحیم البرقی (د ۸۱۲ هـ)
۱۷۴.....	عائشه باعونی (د ۹۲۲ هـ)
۱۸۱.....	فصل چهارم: بررسی آثار و ادبیات متنوع عرفانی
۱۸۱.....	- کتاب الرعایه لحقوق الله
۱۸۴.....	- کتاب اللمع
۱۸۶.....	- کتاب التعرف لمذهب اهل التصوف
۱۸۸.....	- طبقات الصوفیه
۱۹۰.....	- رساله قشیریه
۱۹۲.....	- فصوص الحکم
۱۹۶.....	عرفان ناب در مکتب اهل بیت علیهم السلام
۲۰۴.....	نتایج بحث
۲۱۲.....	منابع و مأخذ

مقدمه

عرفان توجه به معنویات، باطن شریعت و روشی معرفتی برای شناخت حقیقت هستی است و در صدد پاسخ به نیازهای برتر و ماندگار بشر است. نیازهایی از قبیل شناخت هستی در کلیتی واحد، معرفت عمیق نسبت به وجود و خالق، درک نظام هستی و جایگاه خویش در آن، کشف راه درست زندگی و تنظیم رابطه خود با آفریدگار و مخلوقات وی.

عرفان در پی شناخت عمیق و باطن شریعت است؛ از آن جا که شریعت اسلام آخرین و کامل ترین دین و حیانی است و تمام نیازهای فردی و اجتماعی، مادی و معنوی و دنیوی و اخروی را پاسخ گوشت، به دنبال آن عرفان اسلامی در قیاس با دیگر مکاتب عرفانی، با نیازهای همیشگی و برتر بشری به طور کامل هماهنگ است.

ادبیات عرفانی به ویژه شعر، یکی از اصیل ترین هنرهای ماندگار و جهان شمول بشری است که درون مایه این هنر، عرفان و شناخت حقایق وجود، جهان بینی مبتنی بر هدف از خلقت و پاسخ به نیازهای همیشگی انسان است. از این رو کشش نیرومندی در گرایش به آن وجود دارد؛ چه آن که ادبیات عرفانی در حقیقت بازتاباننده ی آموزه های اخلاقی، افکار و احساسات لطیف شناختی است. افکار عارفانه تا حدودی از شائبه تعصب مذهبی و موضع گیری های مربوط به آن به دور است. به همین خاطر در ایجاد آشتی میان دیدگاه ها و هم زیستی مسالمت آمیز در بین پیروان مذاهب مختلف و تبادل فرهنگی میان ملت ها، نقش برجسته ای دارد.